

Dato	Journalnr	Sagsbehandler	e-mail	Telefon
30. april 2012	1-00-3-12	Danni Giørtz-Jørgensen	dgj@midttrafik.dk	87 40 82 04

Referat fra møde i Repræsentantskabet for Midttrafik

**Mødetids-
punkt** 27. april 2012, kl. 13.30-15.20

Sted Lokale 12, Radisson Blu Scandinavia Hotel, Scandinavian Congress Center Aarhus

**Mødedel-
tagere** Arne Lægaard (Holstebro Kommune), Mads Nikolajsen (Nørddjurs Kommune), Hans Bang-Hansen (Horsens Kommune), Rabih Azad-Ahmad (Århus Kommune), Anders Bøge (Skive Kommune), Finn Stengel Petersen (Herning Kommune), Ib Boye Lauritsen (Ikast-Brande Kommune), Claus Leick (Skanderborg Kommune), Anne Neegaard (suppleant for Charlotte Green, Favrskov Kommune), Ole Flemming Lyse (Hedensted Kommune), Steffen H. Damsgaard (suppleant for Jørgen Nørby, Lemvig Kommune), Niels Rosenberg (Odder Kommune), , Ole Kamp (Ringkøbing-Skjern Kommune), Ulla Holm (Samsø Kommune), Helle V. Lyng (Struer Kommune), Steen Fris (Syddjurs Kommune), bestyrelsesmedlem Bjarne Schmidt Nielsen (Region Midtjylland), bestyrelsesmedlem Torben Nørregaard (Region Midtjylland).

Fra administrationen deltog: direktør Jens Erik Sørensen og Danni Giørtz-Jørgensen (referent).

Afbud Charlotte Green (Favrskov Kommune), Jørgen Nørby (Lemvig Kommune), Frank Borch-Olsen (Silkeborg Kommune), Johannes Vesterby (Viborg Kommune), Kasper Fuhr Christensen (Randers Kommune).

Steffen H. Damsgaard (Lemvig Kommune) deltog fra kl. 14.00 under behandlingen af punkt 2-8.

Dagsorden Mødet blev afholdt med flg. dagsorden:
Åben dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsesformandens beretning for 2011
3. Opfølgning på Midttrafiks byrdefordelingsmodel
4. Udfordringer for den kollektive trafik og temaer for budgetlægning 2013
5. Orientering om tiltag på baggrund af workshop om kollektiv trafik i tyndt befolkede områder i november 2011
6. Orientering om Midttrafiks miljøindsats
7. Orientering om status for beslutning om Midttrafiks tilslutning til rejsekortet
8. Eventuelt

1. Valg af dirigent

Bestyrelsesformanden foreslog næstformand Mads Nikolajsen som dirigent.

Beslutning:

- *Mads Nikolajsen blev valgt som dirigent.*

2. Bestyrelsesformandens beretning for 2011

Bestyrelsesformanden aflagde beretning for 2011 ud fra den udsendte årsberetning og vedlagte dias. Årsregnskabet for 2011 er godt, og der er færre nettoudgifter end budgetteret.

Kundetilfredsheden er steget fra 82 % til 92 %. Der har været flere kundehenvendelser pga. store omlægninger. Der er gennemført succesfulde forsøg med bedre komfort i busserne. Der arbejdes med ny og mere effektiv salgs- og informationsstrategi.

Chaufførerne har i stort omfang deltaget i kurser, hvor de har lært bedre kundeservice. Det har hævet både kundernes og chaufførernes tilfredshed. Midttrafik arbejder med at få bedre opfølgning på den kvalitet, bus- og taxavognmænd leverer.

Bestillernes tilfredshed med Midttrafik er steget. Midttrafik har fokus på fortsat at forbedre den rådgivning, Midttrafik kan tilbyde bestillerne. Konferencen om kollektiv trafik og workshoppet om kollektiv trafik i tyndt befolkede områder forbedrede dialogen og inddragelsen mellem Midttrafik, bestillere, vognmænd og andre interessenter.

I 2011 blev der arbejdet meget med at få skabt et mere sammenhængende rutenet, så kunderne får et bedre samlet tilbud i regionalt og kommunalt finansierede busser, tog osv. Det er en udfordring også at få god sammenhæng med de tog, DSB og Arriva har ansvaret for. Der har været flere store omlægninger, og Flextur bliver benyttet mere og mere i Midtjylland.

Miljøet er et særligt fokusområde i Midttrafiks arbejde. Der er lykkedes at nedbringe bussernes brændstofforbrug ved at give bonus til vognmænd for at spare på brændstoffet, og der arbejdes med alternative brændstoffer.

Bestyrelsen har besluttet, at Midttrafiks budget til administration og fælles opgaver bliver reduceret med 5 % over 4 år, samtidig med at de nuværende opgaver løses som hidtil. Midttrafiks budget til administration og fællesomkostninger overholdes for femte år.

Anne Neergaard bemærkede, at også Favrskov Kommune kunne tænke sig at være med i forsøg med biogas i busserne, og hun foreslog, at de regionale ruter også er med i et sådant forsøg. Bestyrelsesformanden orienterede om, at den analyse af mulighederne for at anvende biogas i Holstebros bybusser er lavet på en måde, så metoden kan bruges i andre kommuner. Det er vigtigt at få volumen i kørslen med biogas, da tankstationen til biogas er en af de største udgifter. Det er vigtigt at kunne bruge naturgasnettet til transport, hvor biogassen opgraderes og certificeres, så der ikke skal anlægges særskilte ledninger til transport af biogas.

Anne Neergaard bad om, at Midttrafik informerer mere om mulighederne for Flextur ved brochurer på fx borgerservice, ældrecenter osv. Bestyrelsesformanden orienterede om, at Midttrafik har udarbejdet foldere om Flextur, men Midttrafik ikke har budget til lokale markedsføringskampagner, hvorfor kommunen selv må finansiere evt. trykning og distribution af disse.

Ulla Holm bad om en uddybning af, hvordan besparelser på administration gennemføres. Direktøren orienterede om, at besparelserne opnås dels ved effektivisering af salgs- og informationsnettet, dels ved ansættelsesstop siden 2010, hvor kun strengt nødvendige stillinger genbesættes, og dels ved fokus på at reducere udgifter til it, porto og andre administrative udgiftsposter.

Beslutning:

Indstillingen blev vedtaget:

- *beretningen for 2011 tages til efterretning.*

3. Opfølgning på Midttrafiks byrdefordelingsmodel

./.. Direktøren gennemgik via de vedlagte dias, hvordan de fælles udgifter i trafikskabets administration fordeles. Som udgangspunkt fordeles udgifter først og

fremmest direkte på de bestillere, der har gavn af udgiften. Kun udgifter, der ikke kan henføres direkte til enkelte bestillere fordeles efter køreplantimer mellem bestillerne. Det vurderes at være den mest fair måde, medmindre der skal bruges mange ressourcer på at lave detaljeret registrering af tidsforbrug osv. Efter længere forhandlinger mellem parterne blev det ved Midttrafiks dannelse besluttet at give 50 % rabat til de åbne skolebusruter, hvor kommunerne selv står for noget af planlægningen.

Ulla Holm bemærkede, at Midttrafik forudsætter, at der er sammenhæng mellem volumen i kørsel og volumen i Midttrafiks service. Samsø Kommune oplever, at kommunen betaler for meget for administration af den ene rute, der er på Samsø. Samsø Kommune mener selv at kunne løse opgaven billigere, men Lov om Trafik-selskaber fastlægger, at opgaven skal løses gennem trafikskabet. Da Samsø har en særlig struktur uden regionale ruter, ønsker kommunen en særlig rabat, der finansieres af de øvrige bestillere. Bestyrelsesformanden konstaterede, at Midttrafik ikke kan beslutte at ændre regionens fordeling af sine udgifter til kollektiv trafik til fordel for Samsø Kommune. Bestyrelsen vil tage Samsø Kommunes forslag med i de videre overvejelser.

Mads Nikolajsen bemærkede, at Midttrafik sammen med bestillerne har formået at tiltrække mange tilskudsmidler fra Trafikstyrelsens og andre puljer. Stort set alle ansøgninger er imødekommet, hvilket skyldes godt fagligt arbejde af Midttrafik og bestillerne, så på den måde har kommunerne også fået værdi af Midttrafiks arbejde.

Ole Kamp orienterede om, at Ringkøbing-Skjern Kommune og Midttrafik har om-lagt kørslen, hvor man med 5 busser færre kan levere bedre service for de fleste borgere. Det har dog betydet, at nogen skal gå/cykle lidt længere til busserne. Besparelsen skal bruges på tilskud til Flextur. Kommunen kunne ikke alene have lavet lige så gode løsninger. Tidligere år har kommunen måske ikke fået fuld valuta for sit tilskud til Midttrafik, men det seneste år har man fået mere end fuld valuta. Det vil være forskelligt fra år til år, om man nøjagtigt får det, man betaler for.

Rabih Azad-Ahmad bemærkede, at Aarhus Kommune også finder at have for stor en andel af udgifterne til Midttrafiks administration, men kommunen har ikke et forslag til en bedre fordeling af udgifterne.

Ib Boye Lauridsen konstaterede, at drøftelsen har givet bedre indsigt i, at der ikke findes nemme løsninger. Fordeling af udgifter kan måske gøres mere præcis, men det vil koste forøget administration. Bestyrelsen skal i sine overvejelser afveje indsatsen med den forbedrede præcision.

Bestyrelsesformanden konstaterede, at Midttrafiks byrdefordeling har været svær at fastlægge oprindeligt, og at der vil være mange elementer, der skal tages op, hvis byrdefordelingen skal ændres. Der kunne også findes argumenter for, at de største bidragsydere skulle have en rabat pga. stordriftsfordele.

Beslutning:

- *Sagen blev drøftet.*

- 4. Udfordringer for den kollektive trafik og temaer for budgetlægning 2013**
./.. Direktøren gennemgik de væsentligste udfordringer via vedlagte dias. Midttrafik skal især have fokus på at fastholde indtægter på trods af reduceret kørsel, håndtere rejsekort uanset tilslutning eller ej, kollektiv trafik i tyndt befolkede områder samt sørge for sikker drift.

Beslutning:

- *Udfordringerne blev drøftet.*

5. Orientering om tiltag på baggrund af workshop om kollektiv trafik i tyndt befolkede områder i november 2011

Direktøren gennemgik de seks initiativer, Bestyrelsen har besluttet i forlængelse af ./. workshoppen om kollektiv trafik i tyndt befolkede områder ud fra vedlagte dias:

- Udvidelse af Flextur
- Projekt for kollektiv trafik på tværs af de nordvestlige kommuner, med henblik på at opnå erfaringer, der kan bruges andre steder
- Manual til bedre publikumsfaciliteter
- Aktiv inddragelse af brugere ved køreplanændringer
- Bedre samspil mellem bus og tog
- Komfortable busser

Bestyrelsesformanden konstaterede, at Midttrafik gerne vil være med til at gennemføre nogle af de mange gode idéer, der fremkom på workshoppen. Men Midttrafik har ikke mulighed for at gennemføre og finansiere det alene, så det er op til bestillerne at gå med i tiltagene.

Steffen H. Damsgaard anbefalede, at man i projektet i de nordvestlige kommuner prøver grænserne i lovgivningen af. Fx at man organiserer udbud og planlægning af kørslen anderledes.

Mads Nikolajsen bemærkede, at det vil være godt, hvis kommunerne sikrer bedre forhold ved stoppestederne, så det bliver lige så let fx at parkere cykler ved stoppesteder som på banegårde, da mange kunder typisk har brug for at cykle til bussen.

Ib Boye Lauridsen foreslog, at Midttrafik gør det nemmere for kunderne (og de potentielle kunder) at få information om, hvordan man kan bruge bussen i stedet for bilen, fx hvordan man kan parkere bilen ved pendlerpladser og fortsætte med kollektiv trafik.

Helle V. Lyng spurgte til, hvordan man kommer videre med de beskrevne projekter. Direktøren orienterede om, at Midttrafik har kontaktet de relevante kommuner for projekterne. Midttrafik afventer tilbagemelding fra kommunerne på flere projekter.

Ulla Holm gjorde opmærksom på, at ordninger med telekørsel kan blive ret dyre, hvis de er for gode. Hun nævnte, at serviceniveauet med højst 100 % omvejskørsel gør telekørsel unødigt dyrt. Direktøren orienterede om, at reglen er fastsat for at give kunderne et godt serviceniveau. Serviceniveauet er vedtaget af regionen og kommunerne; administrationen vil gerne se på mulighederne for at ændre det, evt. kun på kortere ture som det altid vil være på Samsø. Midttrafik følger nøje de andre trafikskabers tiltag på telekørsel og øvrige tilbud til kunder i tyndt befolkede områder.

Direktøren orienterede om, at projektbeskrivelserne for de omtalte tiltag lægges på nettet, efterhånden som de udarbejdes. Midttrafik har gjort sig en del tanker om hvert af de seks projekter, men de konkrete projekter afhænger af, at nogle bestillere vil gå med i projekterne.

Workshoppens hjemmeside eksisterer stadig, hvor man kan finde de to workshop-aviser, indlæg, faktaark, afrapportering og Bestyrelsens beslutninger: www.midttrafik.dk/workshop2011.

Beslutning:

Indstillingen blev vedtaget:

- *orienteringen tages til efterretning.*

6. Orientering om Midttrafiks miljøindsats

- ./.
- Direktøren orienterede om Midttrafiks miljøindsats ud fra vedlagte dias. Midttrafik kan bidrage med viden og rådgivning, lave kampagner samt deltage i projekter, men det er bestillerne, der kan træffe beslutninger og skal finansiere evt. ekstra-udgifter til mere miljørigtig kørsel.

Midttrafik anbefaler, at man overlader til vognmændene at finde de konkrete løsninger for at reducere brændstofforbruget, og at bestillerne motiverer vognmændene til dette ved at stille dem en bonus i udsigt. Direktøren understregede, at den største miljøgevinst opnås ved at tiltrække flere kunder til den kollektive trafik.

Der er flere initiativer på vej, fx biogasbusser i Holstebro, forsøg og optioner med hybridbusser, større procentdel af biodiesel samt muligvis elbusser på Samsø.

Finn Stengel Petersen gjorde opmærksom på, at Herning Kommunes indsættelse af minibusser dels har skabt en reel besparelse af brændstof hurtigt, dels også har haft en positiv sideeffekt ved, at borgerne engagerer sig i sagen som en positiv medspiller og kommer med yderligere forslag til at nedbringe brændstofforbruget.

Direktøren orienterede om, hybridbusser har kørt som forsøg i Aarhus og Randers med stor tilfredshed, men prisen er for høj indtil videre for bestillerne.

Mads Nikolajsen foreslog, at det skrives ind i Midttrafiks miljøpolitik, at Midttrafik har som mål at få flere kunder ind i busserne.

Beslutning:

Indstillingen blev vedtaget:

- *orienteringen tages til efterretning.*

7. Orientering om status for beslutning om Midttrafiks tilslutning til rejsekortet

- ./.
- Direktøren gennemgik status for beslutning om Midttrafiks tilslutning til rejsekortet ud fra vedlagte dias. Borgmestrene og regionsrådsformanden har givet Bestyrelsen en fælles anbefaling af det videre arbejde med nogle konkrete opgaver, der skal løses, inden endelige beslutning om tilslutning kan træffes. Midttrafik har aftalt en plan for det videre arbejde med kommunaldirektørnetværket og regionen.

Det bliver en udfordring at håndtere kunder, der ikke kan bruge rejsekort i Midtjylland, når de kommer med tog eller bus fra resten af Danmark.

Midttrafik har en udfordring i at finde de ekstra 36 mio. kr. til årlig drift. Midttrafik har sparet bestillerne for et nettobeløb på 100 mio. kr. årligt i drift og administration. Trafikstyrelsens nøgletal viser, at Midttrafik i sammenligning med de øvrige trafikskaber i forvejen har de laveste udgifter til administration. Administrationen forelægger konkrete forslag til finansiering af den ekstra driftsudgift for Bestyrelsen. Da de forskellige bestillere har forskelligt udgangspunkt i forhold til allerede gennemførte effektiviseringer af driften og opsparring til rejsekortet, vil finansieringen blive drøftet med hver enkelt bestiller. Midttrafik vil gå efter at finde løsninger, der gør mindst muligt ondt på kunderne.

Der var en længere drøftelse af, om spørgsmålet om rejsekort igen kommer til høring ved bestillerne. Bestyrelsesformanden konstaterede, at der i borgmestrenes og regionsrådsformandens henvendelse til Midttrafik lægges op til, at beslutningen kan træffes af borgmestrene og regionsrådsformanden, når de konkrete opgaver er løst. Midttrafik forventer derfor ikke at gennemføre endnu en høring. Formelt set kan Bestyrelsen for Midttrafik træffe beslutningen uden tilsagn fra hver enkelt kommune og regionen, og Midttrafiks tilslutning bør ikke bremses af, at alle godkender tilslutning. Flere medlemmer af Repræsentantskabet gav udtryk for, at borgmestre og regionsrådsformand ikke kan forpligte kommunerne og regionen

uden behandling i de respektive byråd og regionsråd, da flere kommuner har afgivet et politisk behandlet høringssvar med forskellige forbehold inden tilslutning til rejsekortet. Det er vigtigt, at de ansvarlige faglige udvalg i kommunerne og regionen bakker op om en beslutning om tilslutning til rejsekort. Hver enkelt bestiller må sørge for den nødvendige politiske behandling i deres besluttende fora. Finn Stengel Petersen konstaterede, at man i fx et Teknisk Udvalg selv kan bede om, at sagen bliver taget op.

Torben Nørregaard bemærkede, at Midttrafik på et tidspunkt skal med i rejsekortet, så Midtjylland ikke står uden for en landsdækkende løsning. Når beslutningen er truffet, bør rejsekortet først indføres dér, hvor der er størst behov for sammenhængende billetteringsløsninger mellem bus og tog.

Mads Nikolajsen bemærkede, at han personligt er stemt for at træffe beslutning i første halvår 2012 uanset nogle kommuners skepsis. Det godt, at administrationen arbejder videre, selvom en politisk beslutning er udskudt. Mads Nikolajsen mener, at bestillerne har undervurderet ulempen for kunderne i den periode, hvor rejsekortet kun kan bruges i tog og busser i andre trafikskaber. Der vil gå 2-3 år fra en beslutning, til Midttrafik kan tilbyde kunderne den service, de om kort tid vil kunne have på fx tog i Midtjylland.

Rabih Azad-Ahmad bakkede op om, at administrationen arbejder videre. De betænkeligheder, kommunerne har givet udtryk for, skal Midttrafik respektere og sikre afklaring af, inden der træffes beslutning.

Steen Friis vurderede, at beslutningsoplæggene tidligere har været mangelfuldt, men det seneste er godt. Det er nødvendigt for at bestillerne at have et godt beslutningsgrundlag for at kunne tilslutte sig.

Hans Bang-Hansen konstaterede, at beslutningsprocesserne i Midttrafik bliver meget tunge, hvis spørgsmål skal i høring af flere omgange hos bestillerne. Borgmestrenes og regionsrådsformandens beslutning, skal respekteres, men det er ærgerligt, at beslutningen ikke er truffet endnu.

Ib Boye Lauridsen konstaterede, at et effektivt rejsekortsystem kan medføre indførelse af betaling nogle steder, da det også giver nogle fordele. Han var dog betænkelig ved, at det netto koster 36 mio. kr. mere i årlige driftsudgifter, da besparelserne ved at indføre rejsekort også må være store.

Bjarne Schmidt Nielsen bemærkede, at det har styrket processen, at borgmestrene og regionsrådsformanden har fundet enighed.

Bestyrelsesformanden konkluderede, at det er Bestyrelsen, der kan træffe beslutning om tilslutning til rejsekortet. Bestyrelsen har ønsket at høre bestillerne, men bestyrelsen har ansvaret for at træffe en beslutning, der gælder for hele Midttrafik. Bestyrelsesmedlemmerne er forpligtet til at forholde sig til de samlede høringssvar, og varetage Midttrafiks interesser, også selvom det ikke svarer til deres egen kommunes høringssvar. Den endelige beslutningsproces er ikke fastlagt, men bestyrelsen forventer ikke en fornyet høring, medmindre borgmestrene og regionsrådsformanden beder om det.

Bestyrelsesformanden konkluderede, at det er Bestyrelsen, der kan træffe beslutning om tilslutning til rejsekortet.

Indstillingen blev vedtaget:

- *orienteringen tages til efterretning.*

8. Eventuelt

Ingen bemærkninger.